

Council of the
European Union

Brussels, 7 April 2017

15609/16

Interinstitutional File:
2011/0304 (NLE)

JUR 608
ENV 806
MAR 307
MED 65
ENER 440
OC 11

LEGISLATIVE ACTS AND OTHER INSTRUMENTS: CORRIGENDUM/RECTIFICATIF

Subject: Protocol for the Protection of the Mediterranean Sea against pollution
resulting from exploration and exploitation of the continental shelf and the
seabed and its subsoil
(Official Journal of the European Union L 4 of 9 January 2013)

LANGUAGE concerned: **HR**

PROCEDURE APPLICABLE (according to Council document R/2521/75):

— Procedure 2(b) (obvious errors in one language version)

TIME LIMIT for the observations by Member States: 8 days

OBSERVATIONS to be notified to: secretariat.jl-rectificatifs@consilium.europa.eu
(DQL Rectificatifs, Directorate Quality of Legislation, Legal Service)

ISPRAVAK

Protokola o zaštiti Sredozemnog mora od onečišćenja koje proizlazi iz istraživanja i iskorištavanja epikontinentalnog pojasa, morskog dna i morskog podzemlja

(Službeni list Europske unije L 4 od 9. siječnja 2013.)

(Posebno izdanje Službenog lista Europske unije, poglavlje 15, svezak 28)

Protokol o zaštiti Sredozemnog mora od onečišćenja koje proizlazi iz istraživanja i iskorištavanja epikontinentalnog pojasa, morskog dna i morskog podzemlja glasi kako slijedi:

„PROTOKOL O ZAŠTITI SREDOZEMNOG MORA OD ONEČIŠĆENJA KOJE PROIZLAZI IZ ISTRAŽIVANJA I ISKORIŠTAVANJA EPIKONTINENTALNOG POJASA, MORSKOG DNA I MORSKOG PODZEMLJA

PREAMBULA

UGOVORNE STRANKE OVOG PROTOKOLA,

KAO STRANKE Konvencije o zaštiti Sredozemnog mora od onečišćenja, usvojene u Barceloni 16. veljače 1976.,

IMAJUĆI NA UMU članak 7. navedene Konvencije,

IMAJUĆI NA UMU povećanje aktivnosti u vezi s istraživanjem i iskorištavanjem morskog dna i morskog podzemlja Sredozemlja,

PREPOZNAJUĆI da onečišćenje koje može proizaći iz tih aktivnosti predstavlja ozbiljnu opasnost za okoliš i ljude,

U ŽELJI da Sredozemno more zaštite i očuvaju od onečišćenja koje proizlazi iz aktivnosti istraživanja i iskorištavanja,

UZIMAJUĆI U OBZIR protokole koji se odnose na Konvenciju o zaštiti Sredozemnog mora od onečišćenja, a posebno Protokol o suradnji u borbi protiv onečišćenja Sredozemnog mora naftom i drugim štetnim tvarima u slučaju nezgode, usvojen u Barceloni 16. veljače 1976. i Protokol o posebno zaštićenim područjima Sredozemnog mora, usvojen u Ženevi 3. travnja 1982.,

IMAJUĆI NA UMU odgovarajuće odredbe Konvencije Ujedinjenih naroda o pravu mora sastavljene u Montego Bayu 10. prosinca 1982., koja je stupila na snagu i koju su potpisale mnoge ugovorne stranke,

PREPOZNAJUĆI razlike u stupnju razvijenosti među obalnim državama i uzimajući u obzir ekonomske i socijalne imperativne zemalja u razvoju,

SPORAZUMJELE SU SE KAKO SLIJEDI:

ODJELJAK 1.

OPĆE ODREDBE

Članak 1.

Definicije

Za potrebe ovog Protokola:

- (a) „Konvencija” znači Konvencija o zaštiti Sredozemnog mora od onečišćenja, usvojena u Barceloni 16. veljače 1976.;
- (b) „Organizacija” znači tijelo iz članka 17. Konvencije;
- (c) „resursi” znači sve mineralne sirovine u krutom, tekućem ili plinovitom agregatnom stanju;
- (d) „aktivnosti u vezi s istraživanjem i/ili iskorištavanjem resursa u području Protokola” (dalje u tekstu „aktivnosti”) znači:
  - i. aktivnosti znanstvenog istraživanja u vezi s resursima morskog dna i morskog podzemlja;
  - ii. aktivnosti istraživanja:
    - seizmološka mjerenja; analize morskog dna i morskog podzemlja; uzorkovanje,
    - istraživačko bušenje;

iii. aktivnosti iskorištavanja:

- uspostava objekta za pridobivanje resursa i aktivnosti koje su s tim povezane;
- razvojno bušenje,
- pridobivanje, obrada i skladištenje,
- cjevovodni transport na obalu i utovar na brodove,
- održavanje, popravci i druge pomoćne aktivnosti;

(e) „onečišćenje” se definira kao u članku 2. stavku (a) Konvencije;

(f) „objekt” znači svaka fiksna ili plutajuća konstrukcija i njezini sastavni dijelovi, koji se koriste za provođenje aktivnosti, posebno uključujući:

- i. stacionarne ili pokretne odobalne jedinice za bušenje;
- ii. stacionarne ili plutajuće proizvodne jedinice, uključujući dinamički pozicionirane jedinice;
- iii. odobalne skladišne objekte, uključujući brodove koji se koriste u tu svrhu;
- iv. odobalne terminale za utovar i transportne sustave za ekstrahirane proizvode, kao što su podmorski cjevovodi;
- v. uređaje na objektu i opremu za pretovar, preradu, skladištenje i zbrinjavanje stvari izvađenih s morskog dna ili iz morskog podzemlja;

- (g) „operator” znači:
- i. svaka fizička ili pravna osoba koju je stranka koja ima jurisdikciju nad područjem na kojem se provode aktivnosti (dalje u tekstu: „ugovorna stranka”) ovlastila da u skladu s ovim Protokolom provodi aktivnosti i/ili koja provodi te aktivnosti; ili
  - ii. svaka osoba koja nema odobrenje u smislu ovog Protokola, ali *de facto* ima kontrolu nad tim aktivnostima;
- (h) „sigurnosno područje” znači područje oko objekata, utvrđeno u skladu s odredbama općeg međunarodnog prava i tehničkim zahtjevima, s odgovarajućim oznakama kako bi se osigurala sigurnost plovidbe i objekata;
- (i) „otpad” znači tvari i materijali bilo koje vrste, oblika ili opisa koji proizlaze iz aktivnosti obuhvaćenih ovim Protokolom i koji se zbrinjavaju ili koje se namjerava zbrinuti ili čije se zbrinjavanje zahtijeva;
- (j) „opasne ili štetne tvari i materijali” znači tvari i materijali bilo koje vrste, oblika ili opisa koji bi mogli izazvati onečišćenje ako se unesu u područje Protokola;
- (k) „plan uporabe kemikalija” znači plan koji sastavi operator koji upravlja bilo kojim odobalnim objektom, koji prikazuje:
- i. kemikalije koje operator namjerava koristiti u svojim aktivnostima;
  - ii. namjenu ili namjene za koje operator namjerava koristiti kemikalije;
  - iii. maksimalne koncentracije kemikalije koje operator namjerava koristiti u bilo kojim drugim tvarima i maksimalne količine koje namjerava koristiti u nekom određenom razdoblju;
  - iv. područje unutar kojeg bi kemikalija mogla biti nenamjerno ispuštena u morski okoliš;

- (l) „ulje” znači nafta u bilo kojem obliku, uključujući sirovu naftu, loživo ulje, uljni talog, otpadno ulje i rafinirane proizvode te, bez ograničavanja općenitosti prethodno navedenoga, uključuje tvari navedene u Dodatku ovom Protokolu;
- (m) „uljna smjesa” znači smjesa s bilo kojim sadržajem ulja;
- (n) „otpadne vode” znači:
- i. sanitarne otpadne vode i drugi otpad iz svih oblika toaleta, pisoara i sanitarnih izljeva;
  - ii. sanitarne otpadne vode iz medicinskih prostora (ambulanta, brodska bolnica itd.) iz umivaonika, kada i odljeva koji se nalaze u takvim prostorima;
  - iii. druge otpadne vode ako su pomiješane s gore definiranim sanitarnim otpadnim vodama;
- (o) „smeće” znači sve vrste otpadne hrane, kućanskog otpada i otpada koji nastaje tijekom uobičajenog rada objekta i podložan je kontinuiranom ili periodičkom zbrinjavanju, osim tvari koje su definirane ili navedene u drugim dijelovima ovog Protokola;
- (p) „granica slatke vode” znači mjesto u vodotoku gdje se kod oseke i u razdobljima slabijeg protoka slatke vode znatno poveća salinitet zbog prisutnosti morske vode.

Članak 2.

Geografska pokrivenost

1. Područje na koje se primjenjuje ovaj Protokol (dalje u tekstu: „područje Protokola”) je:
  - (a) područje Sredozemnog mora kako je definirano u članku 1. Konvencije, uključujući epikontinentalni pojas, morsko dno i morsko podzemlje;

- (b) vode, uključujući morsko dno i morsko podzemlje na kopненоj strani od polazne crte od koje se mjeri širina teritorijalnog mora, i koja se, kada je riječ o vodenim tokovima, prostire do granice slatke vode.
2. Bilo koja od ugovornih stranaka ovog Protokola (dalje u tekstu ovog Protokola: „stranke”) može u područje Protokola uključiti i močvarna ili obalna područja u okviru svog državnog područja.
3. Nijedna odredba ovog Protokola, niti bilo koji dokument donesen na temelju ovog Protokola, ne dovodi u pitanje prava bilo koje države u pogledu razgraničenja epikontinentalnog pojasa.

Članak 3.

Opće obveze

1. Stranke pojedinačno ili kroz dvostranu ili višestranu suradnju poduzimaju sve odgovarajuće mjere za sprečavanje, smanjivanje, suzbijanje i kontrolu onečišćenja u području Protokola koje proizlazi iz aktivnosti, između ostalog, osiguravajući da se u tu svrhu koriste najbolje raspoložive tehnike koje su ekonomične i okolišno učinkovite.
2. Stranke osiguravaju poduzimanje svih potrebnih mjera s ciljem da aktivnosti ne izazivaju onečišćenje.

ODJELJAK 2.

SUSTAV ODOBRAVANJA

Članak 4.

Opća načela

1. Sve aktivnosti u području Protokola, uključujući izgradnju na lokacijama objekata, podliježu prethodnom pismenom odobrenju za istraživanje ili iskorištavanje koje izdaje nadležno tijelo. Nadležno tijelo prije izdavanja odobrenja provjerava je li objekt sagrađen u skladu s međunarodnim standardima i praksom te je li operator tehnički stručan i financijski sposoban za provođenje aktivnosti. Ta se odobrenja izdaju u skladu s odgovarajućim postupkom, kako ga utvrdi nadležno tijelo.
2. Izdavanje odobrenja se odbija ako postoje naznake da bi predložene aktivnosti mogle prouzročiti značajne štetne učinke na okoliš koji se ne bi mogli spriječiti ispunjavanjem uvjeta iz članka 6. stavka 3. ovog Protokola, navedenih u odobrenju.
3. Kod razmatranja odobrenja lokacije objekta ugovorna stranka osigurava da predmetna lokacija ne utječe štetno na postojeću infrastrukturu, posebno na cjevovode i kablove.

Članak 5.

Zahtjevi u pogledu izdavanja odobrenja

1. Ugovorna stranka propisuje da operator kandidat uz svaki zahtjev za izdavanje ili obnavljanje odobrenja nadležnom tijelu mora dostaviti projekt i da taj zahtjev mora posebno sadržati sljedeće:

- (a) pregled učinaka predloženih aktivnosti na okoliš; s obzirom na prirodu, opseg, trajanje i tehničke metode korištene u aktivnostima i s obzirom na značajke područja, nadležno tijelo može zahtijevati da se izradi procjena utjecaja na okoliš u skladu s Prilogom IV. ovom Protokolu;
- (b) preciznu definiciju geografskih područja gdje se predviđaju aktivnosti, uključujući sigurnosna područja;
- (c) podatke o stručnim i tehničkim kvalifikacijama operatora kandidata i osoblja na objektu, kao i sastav posade;
- (d) sigurnosne mjere, kako je navedeno u članku 15.;
- (e) plan intervencija operatora, kako je navedeno u članku 16.;
- (f) postupke praćenja, kako je navedeno u članku 19.;
- (g) planove za uklanjanje objekata, kako je navedeno u članku 20.
- (h) mjere opreza za posebno zaštićena područja, kako je navedeno u članku 21.;
- (i) osiguranje ili drugo financijsko jamstvo za pokrivanje odgovornosti kako je propisano člankom 27. stavkom 2. točkom (b).

2. Nadležno tijelo može odlučiti da za aktivnosti znanstvenih i drugih istraživanja ograniči opseg zahtjeva utvrđenih u stavku 1. ovog članka, s obzirom na njihovu prirodu, opseg, trajanje i tehničke metode korištene u okviru tih aktivnosti i s obzirom na značajke područja.

Članak 6.

Izdavanje odobrenja

1. Odobrenja iz članka 4. izdaju se tek kad nadležno tijelo provjeri jesu li ispunjeni zahtjevi navedeni u članku 5. i Prilogu IV.
2. U svakom se odobrenju navode aktivnosti i rok važenja odobrenja, utvrđuju geografske granice područja na koje se odobrenje odnosi, te tehnički zahtjevi i odobreni objekti. Potrebna sigurnosna područja utvrđuju se kasnije, kada je to primjereno.
3. Odobrenjem se mogu nametnuti uvjeti u pogledu mjera, tehnika ili metoda za maksimalno smanjivanje rizika i šteta izazvanih onečišćenjem koje proizlazi iz aktivnosti.
4. Stranke što je prije moguće obavješćuju Organizaciju o izdavanju ili obnovi odobrenja. Organizacija vodi registar svih odobrenih objekata u području Protokola.

Članak 7.

Sankcije

Svaka stranka propisuje sankcije za kršenje obveza koje proizlaze iz ovog Protokola, ili za nepoštovanje nacionalnih zakona i drugih propisa o provedbi ovog Protokola, ili za neispunjavanje posebnih uvjeta vezanih uz izdavanje odobrenja.

ODJELJAK III.
OTPAD I OPASNE ILI ŠTETNE TVARI I MATERIJALI

Članak 8.

Opće obveze

Ne dovodeći u pitanje druge standarde ili obveze iz ovog odjeljka, stranke propisuju opću obvezu za operatore da koriste najbolje raspoložive tehnike koje su ekonomične i učinkovite po pitanju zaštite okoliša te da poštuju međunarodno prihvaćene standarde u pogledu otpada, kao i u pogledu uporabe, skladištenja i ispuštanja opasnih ili štetnih tvari i materijala, s ciljem smanjivanja rizika od onečišćenja na minimum.

Članak 9.

Opasne ili štetne tvari i materijali

1. Nadležno tijelo na temelju plana uporabe kemikalija odobrava uporabu i skladištenje kemikalija za aktivnosti.
2. Ugovorna stranka može regulirati, ograničiti ili zabraniti uporabu kemikalija za aktivnosti u skladu sa smjericama koje donesu stranke.
3. U svrhu zaštite okoliša stranke osiguravaju da se uz svaku tvar ili materijal koji se koriste za aktivnosti prilaže opis sastava, koji osigurava proizvođač te tvari ili materijala.
4. Opasne ili štetne tvari i materijale koji proizlaze iz aktivnosti, koji su obuhvaćeni ovim Protokolom i navedeni u Prilogu I. ovom Protokolu, zabranjeno je zbrinjavati na području Protokola.

5. Za zbrinjavanje opasnih ili štetnih tvari i materijala koji proizlaze iz aktivnosti obuhvaćenih ovim Protokolom i koji su navedeni u Prilogu II. ovom Protokolom, zahtijeva se prethodna posebna dozvola nadležnog tijela za svaki zaseban slučaj.
6. Za zbrinjavanje opasnih ili štetnih tvari i materijala, koji proizlaze iz aktivnosti obuhvaćenih ovim Protokolom i koji bi mogle izazvati onečišćenje, zahtijeva se prethodna opća dozvola nadležnog tijela.
7. Dozvole iz gornjih stavaka 5. i 6. izdaju se tek nakon što se pažljivo prouče svi faktori navedeni u Prilogu III. ovom Protokolom.

Članak 10.

Ulje i uljne smjese, isplačne tekućine i krhotine

1. Stranke formuliraju i donose zajedničke standarde za zbrinjavanje ulja i uljnih smjesa iz objekata na području Protokola:
  - (a) ti zajednički standardi formuliraju se u skladu s odredbama iz Priloga V. A;
  - (b) ti zajednički standardi ne smiju biti manje ograničavajući od sljedećih zahtjeva:
    - i. maksimalni sadržaj ulja u otpadnoj tekućini iz strojarnice je 15 mg po litri nerazrijeđene otpadne tekućine;
    - ii. maksimalni sadržaj ulja u proizvodnoj vodi je 40 mg po litri prosječno, u bilo kojem kalendarskom mjesecu; sadržaj ulja nikad ne smije premašiti 100 mg po litri;
  - (c) stranke sporazumno odlučuju koja će se metoda koristiti za analizu sadržaja ulja.

2. Stranke formuliraju i donose zajedničke standarde za uporabu i zbrinjavanje isplačnih tekućina i krhotina stijena na području Protokola. Ti zajednički standardi formuliraju se u skladu s odredbama iz Priloga V. B.
3. Svaka stranka poduzima odgovarajuće mjere za primjenu zajedničkih standarda donesenih na temelju ovog članka ili za primjenu strožih standarda koje je možda usvojila.

Članak 11.

Otpadne vode

1. Ugovorna stranka zabranjuje ispuštanje otpadnih voda iz objekata na kojima je stalno prisutno 10 ili više osoba na području Protokola, osim u sljedećim slučajevima:
  - (a) ako se otpadne vode iz objekata ispuštaju nakon postupka pročišćavanja koji je odobrilo nadležno tijelo, na udaljenosti od najmanje četiri nautičke milje od najbližeg kopna ili od nepomičnog objekta za uzgoj ribe, pri čemu ugovorna stranka donosi odluku za svaki pojedini slučaj; ili
  - (b) ako se otpadne vode ne pročišćavaju nego se ispuštaju u skladu s međunarodnim pravilima i standardima; ili
  - (c) ako se otpadne vode ispuštaju kroz postrojenje za pročišćavanje otpadnih voda koje je odobrilo i potvrdilo nadležno tijelo.
2. Ugovorna stranka prema potrebi uvodi strože propise, između ostalog zbog režima struja na području ili zbog blizine bilo kojeg područja iz članka 21.

3. Izuzeci iz stavka 1. ne važe ako ispuštanje uzrokuje pojavu plutajućih krutih čestica ili obojenost, gubitak obojenosti ili neprozirnost okolne vode.
4. Ako su otpadne vode pomiješane s otpadom i opasnim ili štetnim tvarima i materijalima za koje važe drukčiji zahtjevi u pogledu zbrinjavanja, primjenjuju se zahtjevi koji su stroži.

Članak 12.

Smeće

1. Ugovorna stranka zabranjuje zbrinjavanje sljedećih proizvoda i materijala na području Protokola:
  - (a) svih vrsta plastike uključujući, ali ne i ograničavajući se na, sintetičku užad, sintetičke ribarske mreže i plastične vreće za smeće;
  - (b) svih ostalih vrsta biološki nerazgradivog smeća, uključujući proizvode od papira, krpe, staklo, metal, boce, keramiku, drvene zaštitne obloge za brodski teret, izolacijske i ambalažne materijale.
2. Zbrinjavanje otpadne hrane na području Protokola obavlja se što je moguće dalje od kopna, u skladu s međunarodnim pravilima i standardima.
3. Ako je smeće pomiješano s drugim otpadom za koje važe drukčiji zahtjevi u pogledu zbrinjavanja ili ispuštanja primjenjuju se zahtjevi koji su stroži.

Članak 13.

Objekti za prihvatanje otpada, upute i sankcije

Stranke osiguravaju da:

- (a) operatori na zadovoljavajući način zbrinjavaju sav otpad i opasne ili štetne tvari i materijale u za to predviđene prihvatne objekte na kopnu, osim ako je Protokolom odobreno neko drugo rješenje;
- (b) svo osoblje dobiva upute o pravilnom načinu zbrinjavanja;
- (c) za nezakonito zbrinjavanje propisane su sankcije.

Članak 14.

Iznimke

1. Odredbe iz ovog odjeljka ne primjenjuju se:

(a) u slučaju više sile, a posebno za zbrinjavanja:

- s ciljem spašavanja ljudskih života,
- radi osiguravanja sigurnosti objekata,
- u slučaju oštećenja na objektu ili pripadajućoj opremi,

pod uvjetom da se po otkrivanju oštećenja ili po izvršenom zbrinjavanju poduzmu sve razumne mjere opreza kako bi se smanjili negativni učinci.

- (b) Ako se u more ispuste tvari koje sadržavaju ulje ili opasne ili štetne tvari i materijale koji se na temelju prethodnog odobrenja nadležnog tijela koriste za suzbijanje posljedica nezgoda kod kojih dolazi do specifičnog onečišćenja da bi se štete koje uzrokuje takvo onečišćenje svele na minimum.
2. Međutim, odredbe ovog odjeljka primjenjuju se u slučajevima kada operator postupi s namjerom da izazove štetu ili kada postupi nemarno, znajući da će time vjerojatno izazvati štetu.
3. O zbrinjavanjima koja se izvrše u okolnostima iz stavka 1. ovog članka odmah se izvješćuje Organizacija i, preko Organizacije ili izravno, stranka ili stranke koje bi time mogle biti pogođene, navodeći sve detalje o okolnostima te o vrsti i količinama ispuštenog otpada ili opasnih ili štetnih tvari i materijala.

ODJELJAK IV. ZAŠTITNE MJERE

Članak 15.

Sigurnosne mjere

1. Ugovorna stranka u okviru čije jurisdikcije se predviđaju ili provode aktivnosti osigurava da se poduzimaju sigurnosne mjere u vezi s konstrukcijom, izgradnjom, smještajem, opremom, označivanjem, upravljanjem i održavanjem objekata.

2. Ugovorna stranka osigurava da operator u okviru objekta uvijek ima odgovarajuću opremu i uređaje, održavane u ispravnom stanju, za zaštitu ljudskih života, sprečavanje i suzbijanje iznenadnog onečišćenja, koji omogućuju brzi odgovor u slučaju nezgode i koji su u skladu s najboljim raspoloživim okolišno učinkovitim i ekonomski primjerenim tehnikama i odredbama operatorovog plana intervencija iz članka 16.
3. Nadležno tijelo zahtijeva da se potvrda o sigurnosti i prikladnosti za predviđenu namjenu (dalje u tekstu: „potvrda”) koju izdaje priznato tijelo dostavi za proizvodne platforme, za pokretne odobalne jedinice za bušenje, odobalne objekte za skladištenje, odobalne sustave za utovar, cjevovode i za ostale takve objekte koje navede ugovorna stranka.
4. Stranke inspekcijskim kontrolama osiguravaju da operatori provode aktivnosti u skladu s ovim člankom.

Članak 16.

Planiranje intervencija

1. U slučaju nezgode ugovorne stranke provode odredbe Protokola o suradnji u borbi protiv onečišćenja Sredozemnog mora naftom i drugim štetnim tvarima u slučaju nezgode *mutatis mutandis*.
2. Svaka stranka zahtijeva od operatora koji upravljaju objektima pod njezinom jurisdikcijom da imaju plan intervencija za suzbijanje iznenadnog onečišćenja, koji je usklađen s planom intervencija ugovorne stranke, utvrđen u skladu s Protokolom o suradnji u borbi protiv onečišćenja Sredozemnog mora naftom i drugim štetnim tvarima u slučaju nezgode i potvrđen u skladu s postupcima koje utvrde nadležna tijela.

3. Svaka ugovorna stranka uspostavlja koordinaciju za razvoj i provedbu planova intervencija. Te planove treba utvrditi u skladu sa smjernicama koje donese nadležna međunarodna organizacija. Oni posebno trebaju biti u skladu s odredbama Priloga VII. ovom Protokolu.

Članak 17.

Obavješćivanje

Svaka stranka zahtijeva od operatora koji upravljaju objektima pod njezinom jurisdikcijom da nadležnom tijelu bez odlaganja prijave:

- (a) svaki događaj na njihovom objektu koji uzrokuje ili bi mogao uzrokovati onečišćenje na području Protokola;
- (b) svaki opaženi događaj na moru koji uzrokuje ili bi mogao uzrokovati onečišćenje na području Protokola.

Članak 18.

Međusobna pomoć u slučaju nezgode

U slučaju nezgode, stranka kojoj je potrebna pomoć da bi spriječila, smanjila ili suzbila onečišćenje koje proizlazi iz aktivnosti može zatražiti pomoć od drugih stranaka, izravno ili putem Regionalnog centra za žurne intervencije u slučaju onečišćenja Sredozemnog mora (REMPEC), koje poduzimaju sve što je u njihovoj moći da pruže zatraženu pomoć.

U tu svrhu, stranka koja je isto tako stranka Protokola o suradnji u borbi protiv onečišćenja Sredozemnog mora naftom i drugim štetnim tvarima u slučaju nezgoda primjenjuje odgovarajuće odredbe navedenog Protokola.

Članak 19.

Praćenje

1. Operator mora ocijeniti, ili zatražiti da ocjenjivanje za njega obavi kvalificirani subjekt koji je stručan za to područje, učinke aktivnosti na okoliš s obzirom na prirodu, opseg, trajanje i tehničke metode korištene u aktivnostima i s obzirom na značajke područja te o tome slati izvješća, periodički ili na zahtjev nadležnog tijela, za potrebe ocjenjivanja koje to nadležno tijelo provodi prema postupku koji je ono utvrdilo u okviru svog sustava odobravanja.
2. Nadležno tijelo prema potrebi uspostavlja nacionalni sustav praćenja da bi moglo redovito nadzirati objekte i utjecaj aktivnosti na okoliš i time osigurati ispunjavanje uvjeta vezanih uz izdavanje dozvola.

Članak 20.

Uklanjanje objekata

1. Nadležno tijelo zbog sigurnosti plovidbe zahtijeva od operatora da ukloni objekt koji je napušten ili se više ne koristi, vodeći računa o smjernicama i standardima koje je donijela nadležna međunarodna organizacija. Kod tog uklanjanja vodi se računa o ostalim zakonitim uporabama mora, posebno ribolovu, zaštiti morskog okoliša i pravima i dužnostima drugih ugovornih stranaka. Prije takvog uklanjanja operator u okviru svojih odgovornosti poduzima sve potrebne mjere za sprečavanje izlivanja ili nenamjernog ispuštanja s područja aktivnosti.

2. Nadležno tijelo zahtijeva od operatora da u skladu sa stavkom 1. ovog članka ukloni cjevovode koji su napušteni ili se više ne koriste ili da ih iznutra očisti i napusti ili da ih iznutra očisti i zakopa tako da ti cjevovodi ne uzrokuju onečišćenje, ne ugrožavaju plovidbu, ne ometaju ribolov, ne ugrožavaju morski okoliš niti predstavljaju smetnju za druge zakonite uporabe mora ili prava i dužnosti ostalih ugovornih stranaka. Nadležno tijelo osigurava da se podaci o dubini, položaju i dimenzijama svakog zakopanog cjevovoda na primjeren način javno objave, označe na kartama i priopće Organizaciji i drugim nadležnim međunarodnim organizacijama i strankama.
3. Odredbe ovog članka isto se tako primjenjuju na objekte koji se više ne koriste ili ih je napustio operator čije odobrenje je možda povučeno ili suspendirano u skladu s člankom 7.
4. Nadležno tijelo može navesti moguće izmjene koje treba napraviti s obzirom na opseg aktivnosti i prvotno predviđene mjere za zaštitu morskog okoliša.
5. Nadležno tijelo može regulirati ustupanje ili prijenos odobrenih aktivnosti na druge osobe.
6. Ako operator ne poštuje odredbe iz ovog članka, nadležno tijelo na trošak operatora poduzima aktivnost ili aktivnosti koje mogu biti potrebne za otklanjanje posljedica operatorovog nepoduzimanja aktivnosti.

Članak 21.

Posebno zaštićena područja

Radi zaštite područja definiranih u Protokolu o posebno zaštićenim područjima Sredozemnog mora i svih drugih područja koje odredi stranka, te za brže ispunjavanje ciljeva iz tog Protokola, stranke poduzimaju posebne mjere u skladu s međunarodnim pravom, pojedinačno ili u okviru višestrane ili dvostrane suradnje, s ciljem sprečavanja, smanjivanja, suzbijanja i kontrole onečišćenja koje proizlazi iz aktivnosti u tim područjima.

Pored mjera za izdavanje odobrenja iz Protokola o posebno zaštićenim područjima Sredozemnog mora, te mjere mogu između ostalog uključivati sljedeće:

- (a) posebna ograničenja ili uvjete kod izdavanja odobrenja za ta područja:
  - i. izradu i ocjenjivanje procjena utjecaja na okoliš;
  - ii. razradu posebnih odredaba koje se odnose na praćenje, uklanjanje objekata i zabranu bilo kakvog ispuštanja u tim područjima.
- (b) pojačanu razmjenu informacija između operatora, nadležnih tijela, stranaka i Organizacije o pitanjima koja bi mogla utjecati na ta područja.

ODJELJAK V. SURADNJA

Članak 22.

Studije i istraživački programi

U skladu s člankom 13. Konvencije, stranke prema potrebi surađuju u promicanju studija i provedbi programa znanstvenih i tehnoloških istraživanja u svrhu razvijanja novih metoda:

- (a) provođenja aktivnosti na takav način da se rizik od onečišćenja svede na minimum;
- (b) sprečavanja, smanjivanja, suzbijanja i kontrole onečišćenja, posebno u slučaju nezgode.

Članak 23.

Međunarodna pravila, standardi i preporučene prakse i postupci

1. Stranke surađuju, izravno ili putem Organizacije ili drugih nadležnih međunarodnih organizacija:
  - (a) pri utvrđivanju odgovarajućih znanstvenih kriterija za formuliranje i razradu međunarodnih pravila, standarda i preporučenih praksi i postupaka za postizanje ciljeva ovog Protokola;
  - (b) pri formuliranju i razradi tih međunarodnih pravila, standarda i preporučenih praksi i postupaka;
  - (c) pri formuliranju i donošenju smjernica u skladu s međunarodnim praksama i postupcima da bi se osiguralo poštovanje odredaba iz Priloga VI.
2. Stranke nastoje što je prije moguće uskladiti svoje zakone i propise s međunarodnim pravilima, standardima i preporučenim praksama i postupcima iz stavka 1. ovog članka.
3. Stranke nastoje, koliko god je to moguće, razmjenjivati informacije koje su relevantne za njihove domaće politike, zakone i propise te za usklađivanje iz stavka 2. ovog članka.

Članak 24.

Znanstvena i tehnička pomoć zemljama u razvoju

1. Stranke izravno ili uz pomoć nadležnih regionalnih ili drugih međunarodnih organizacija surađuju u formuliranju i, koliko god je to moguće, provedbi programa pomoći zemljama u razvoju, posebno u područjima znanosti, prava, obrazovanja i tehnologije, s ciljem sprečavanja, smanjivanja, suzbijanja i kontrole onečišćenja koja proizlaze iz aktivnosti u području Protokola.
2. Tehnička pomoć posebno obuhvaća obučavanje znanstvenog, pravnog i tehničkog osoblja, kao i nabavu, uporabu i proizvodnju odgovarajuće opreme u tim zemljama pod povoljnim uvjetima o kojima se predmetne stranke međusobno dogovaraju.

Članak 25.

Međusobno informiranje

Stranke jedna drugu izravno ili putem Organizacije informiraju o poduzetim mjerama, postignutim rezultatima i, ako bude takav slučaj, o problemima s kojima se susreću u primjeni ovog Protokola. Postupci za prikupljanje i dostavu tih informacija utvrđuju se na sastancima stranaka.

Članak 26.

Prekogranično onečišćenje

1. Svaka stranka poduzima sve potrebne mjere kako bi osigurala da se aktivnosti pod njezinom jurisdikcijom provode tako da ne uzrokuju onečišćenje izvan granica područja pod njezinom jurisdikcijom.
2. Stranka pod čijom se jurisdikcijom predviđaju ili provode aktivnosti uzima u obzir sve moguće štetne utjecaje na okoliš, bez obzira na to postoji li vjerojatnost da se ti utjecaji pojave unutar ili izvan granica njezine jurisdikcije.
3. Ako stranka sazna za slučajeve kad postoji neposredna opasnost da će u morskome okolišu nastati ili da je nastala šteta zbog onečišćenja, ona odmah o tome obavješćuje druge stranke na koje bi po njezinom mišljenju to onečišćenje moglo utjecati kao i Regionalni centar za žurne intervencije u slučaju onečišćenja Sredozemnog mora (REMPEC) te im pravovremeno dostavlja informacije koje bi im omogućile da prema potrebi poduzmu odgovarajuće mjere. REMPEC te informacije odmah šalje svim relevantnim strankama.
4. Stranke nastoje, u skladu sa svojim pravnim sustavima i, prema potrebi, na temelju sporazuma, osigurati ravnopravan pristup upravnim postupcima i ravnopravan tretman tijekom tih postupaka osobama u drugim državama koje bi mogle biti pogođene onečišćenjem ili drugim štetnim učincima koji proizlaze iz predloženih ili postojećih operacija.
5. Ako onečišćenje potječe s državnog područja države koja nije ugovorna stranka ovog Protokola, svaka pogođena ugovorna stranka nastoji surađivati s tom državom kako bi se omogućila primjena ovog Protokola.

Članak 27.

Odgovornost i naknada štete

1. Stranke se obvezuju da će što je prije moguće uspostaviti suradnju u formuliranju i donošenju odgovarajućih pravila i postupaka za određivanje odgovornosti i naknadu šteta koje proizađu iz aktivnosti obuhvaćenih ovim Protokolom, u skladu s člankom 16. Konvencije.
2. Do utvrđivanja tih postupaka, svaka stranka:
  - (a) poduzima sve potrebne mjere kako bi osigurala da odgovornost za štete uzrokovane aktivnostima snose operatori i da se od njih zahtijeva da odmah isplate odgovarajuću naknadu štete;
  - (b) poduzima sve potrebne mjere kako bi osigurala da operatori imaju i održavaju osiguranje ili neko drugo financijsko jamstvo te vrste i pod uvjetima koje utvrdi ugovorna stranka kako bi osigurala naknadu šteta nastalih zbog aktivnosti obuhvaćenih ovim Protokolom.

ODJELJAK VI. ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 28.

Određivanje nadležnih tijela

Svaka ugovorna stranka određuje jedno ili više nadležnih tijela za:

- (a) izdavanje, obnavljanje i evidentiranje odobrenja predviđenih u odjeljku II. ovog Protokola;
- (b) izdavanje i evidentiranje posebnih i općih dozvola iz članka 9. ovog Protokola;
- (c) izdavanje dozvola iz Priloga V. ovom Protokolu;
- (d) odobravanje sustava za pročišćavanje i potvrđivanje postrojenja za pročišćavanje otpadnih voda iz članka 11. stavka 1. ovog Protokola;
- (e) izdavanje prethodnog odobrenja za izvanredna ispuštanja iz članka 14. stavka 1. točke (b) ovog Protokola;
- (f) izvršavanje obveza u pogledu sigurnosnih mjera iz članka 15. stavaka 3. i 4. ovog Protokola;
- (g) izvršavanje funkcija koje se odnose na planiranje intervencija opisanih u članku 16. i Prilogu VII. ovom Protokolu;
- (h) uvođenje postupaka praćenja kako je predviđeno člankom 19. ovog Protokola;
- (i) nadziranje postupaka uklanjanja objekata kako je predviđeno člankom 20. ovog Protokola.

Članak 29.

Prijelazne mjere

Svaka stranka razrađuje postupke i propise koji se odnose na aktivnosti, odobrene ili neodobrene, započete prije stupanja ovog Protokola na snagu, kako bi osigurala njihovu sukladnost s odredbama ovog Protokola u mjeri u kojoj je to izvedivo.

Članak 30.

Sastanci

1. Redovni sastanci stranaka održavaju se u vezi s redovnim sastancima ugovornih stranaka Konvencije koji se održavaju u skladu s člankom 18. Konvencije. Stranke isto tako mogu održavati izvanredne sastanke u skladu s člankom 18. Konvencije.
2. Zadaće sastanaka stranaka ovog Protokola su između ostalog:
  - (a) nadzirati provedbu ovog Protokola i ocjenjivati učinkovitost donesenih mjera i potrebu za donošenjem bilo kakvih drugih mjera, posebno u obliku priloga i dodataka,
  - (b) pregledavati i izmjenjivati priloge ili dodatke ovom Protokolu;
  - (c) razmatrati informacije o odobrenjima izdanima ili obnovljenima u skladu s odjeljkom II. ovog Protokola;
  - (d) razmatrati informacije o dozvolama i odobrenjima izdanima u skladu s odjeljkom III. ovog Protokola;

- (e) donositi smjernice iz članka 9. stavka 2. i članka 23. stavka 1. točke (c) ovog Protokola;
- (f) razmatrati planove intervencija i načine postupanja u slučaju nezgoda usvojene u skladu s člankom 16. ovog Protokola;
- (g) utvrđivati kriterije i formulirati međunarodna pravila, standarde i preporučene prakse i postupke u skladu s člankom 23. stavkom 1. ovog Protokola, u obliku koji stranke dogovore;
- (h) olakšavati provedbu politika i postizanje ciljeva iz odjeljka V., posebno usklađivanje nacionalnog zakonodavstva i zakonodavstva Europske zajednice u skladu s člankom 23. stavkom 2. ovog Protokola;
- (i) nadgledati napredak u provedbi članka 27. ovog Protokola;
- (j) izvršavati druge zadaće koje mogu biti primjerene za provedbu ovog Protokola.

Članak 31.

Odnos s Konvencijom

1. Odredbe Konvencije koje se odnose na bilo koji protokol primjenjuju se i na ovaj Protokol.
2. Na ovaj se Protokol primjenjuju pravila postupka i financijska pravila usvojena na temelju članka 24. Konvencije, osim ako se stranke ovog Protokola dogovore drukčije.

Članak 32.

Završna klauzula

1. Ovaj je Protokol otvoren za potpisivanje u Madridu od 14. listopada 1994. do 14. listopada 1995. svim državama strankama Konvencije pozvanima na Konferenciju opunomoćenika obalnih država sredozemne regije o Protokolu o zaštiti Sredozemnog mora od onečišćenja koje proizlazi iz istraživanja i iskorištavanja epikontinentalnog pojasa, morskog dna i morskog podzemlja, održanu u Madridu 13. i 14. listopada 1994. Protokol je do navedenog datuma isto tako otvoren za potpisivanje Europskoj zajednici i svim sličnim regionalnim ekonomskim grupacijama čija je najmanje jedna članica obalna država iz područja Protokola i koja je nadležna na područjima obuhvaćenima ovim Protokolom u skladu s člankom 30. Konvencije.
2. Ovaj Protokol podliježe ratifikaciji, prihvatu ili odobrenju. Isprave o ratifikaciji, prihvatu ili odobrenju polažu se kod Vlade Španjolske, koja obavlja dužnosti depozitara.
3. Ovaj je Protokol od 15. listopada 1995. otvoren za pristupanje državama iz gornjeg stavka 1., Europskoj zajednici i svim grupacijama iz tog stavka.
4. Ovaj Protokol stupa na snagu tridesetog dana od dana polaganja najmanje šest isprava o ratifikaciji, prihvatu ili odobrenju Protokola, ili pristupanja Protokolu, od strane stranaka iz stavka 1. ovog članka.

U POTVRDU GORE NAVEDENOG, niže potpisani, za to propisno ovlašteni, potpisali su ovaj Protokol.

PRILOG I.

Opasne ili štetne tvari i materijali čije je zbrinjavanje u području protokola zabranjeno

- A. Sljedeće tvari, materijali i njihovi spojevi navedeni su za potrebe primjene članka 9. stavka 4. Protokola. Odabrane su uglavnom na temelju njihove toksičnosti, postojanosti i bioakumulacije:
1. Živa i živini spojevi
  2. Kadmij i kadmijevi spojevi
  3. Organokositreni spojevi i tvari koje mogu stvarati takve spojeve u morskom okolišu ¹
  4. Organofosforni spojevi i tvari koje mogu stvarati takve spojeve u morskom okolišu¹
  5. Organohalogeni spojevi i tvari koje mogu stvarati takve spojeve u morskom okolišu¹
  6. Sirova nafta, loživo ulje, uljni talog, iskorištena ulja za podmazivanje i rafinirani proizvodi
  7. Postojani sintetički materijali koji mogu plutati, potonuti ili ostati u suspenziji i koji mogu ometati bilo kakvu zakonitu uporabu mora
  8. Tvari koje imaju dokazana kancerogena, teratogena ili mutagena svojstva u morskom okolišu ili preko morskog okoliša

---

¹ Izuzimaju se oni koji su biološki neškodljivi ili se brzo pretvaraju u biološki neškodljive tvari.

9. Radioaktivne tvari, uključujući njihov otpad, kada njihovo ispuštanje nije u skladu s načelima zaštite od zračenja kako su ih utvrdile nadležne međunarodne organizacije, vodeći računa o zaštiti morskog okoliša

B. Ovaj se Prilog ne primjenjuje na ispušteni otpad koji sadrži niže koncentracije tvari navedenih u odjeljku A od graničnih koncentracija koje zajednički utvrde stranke i, ako se radi o ulju, koncentracije niže od graničnih koncentracija utvrđenih u članku 10. ovog Protokola.

PRILOG II.

Opasne ili štetne tvari i materijali

čije zbrinjavanje na području protokola podliježe izdavanju posebne dozvole

A. Sljedeće tvari, materijali i njihovi spojevi odabrani su za potrebe primjene članka 9. stavka 5. Protokola.

1. Arsen
2. Olovo
3. Bakar
4. Cink
5. Berilij
6. Nikal
7. Vanadij
8. Krom
9. Biocidi i njihovi derivati koji nisu obuhvaćeni Prilogom I.
10. Selen
11. Antimon
12. Molibden
13. Titan

14. Kositar
15. Barij (osim barijevog sulfata)
16. Bor
17. Uran
18. Kobalt
19. Talij
20. Telurij
21. Srebro
22. Cijanidi

B. Nadzor i strogo ograničavanje ispuštanja tvari iz odjeljka A mora se provoditi u skladu s Prilogom III.

PRILOG III.

Faktori koje treba uzeti u obzir kod izdavanja dozvola

Za potrebe izdavanja dozvola koje se zahtijevaju u skladu s člankom 9. stavkom 7. posebno treba uzeti u obzir, ovisno o slučaju, sljedeće faktore:

A. Svojstva i sastav otpada

1. Vrsta i veličina izvora otpada (npr. industrijski proces);
2. Vrsta otpada (podrijetlo, prosječan sastav);
3. Oblik otpada (kruti, tekući, talog, žitki mulj, plinoviti);
4. Ukupna količina (ispuštena količina, npr. godišnja);
5. Obrazac ispuštanja (stalno, povremeno, sezonski promjenjiv itd.);
6. Koncentracije s obzirom na glavne sastojke tvari navedenih u Prilogu I., tvari navedenih u Prilogu II. i drugih tvari, ovisno o slučaju;
7. Fizikalna, kemijska i biokemijska svojstva otpada.

B. Svojstva sastojaka otpada s obzirom na njihovu štetnost

1. Postojanost (fizikalna, kemijska i biološka) u morskom okolišu;
2. Toksičnost i drugi štetni učinci;
3. Akumuliranje u biološkim materijalima ili sedimentima;
4. Biokemijska transformacija kod koje nastaju štetni spojevi;

5. Štetni učinci na sadržaj i ravnotežu kisika;
6. Osjetljivost na fizikalne, kemijske i biokemijske promjene te međusobno djelovanje u vodenom okolišu s drugim sastojcima morske vode koji mogu imati štetne biološke ili druge učinke na bilo koju od uporaba navedenih u donjem odjeljku E.

C. Značajke mjesta ispuštanja i prihvatnog morskog okoliša

1. Hidrografske, meteorološke, geološke i topografske značajke područja;
2. Mjesto i vrsta ispusta (ispusna cijev, kanal, odvod itd.) i njegov položaj u odnosu na druga područja (kao što su područja s javnim sadržajima, mrijestilišta, rastilišta i ribolovna područja, uzgajališta školjaka) i na druge ispuste;
3. Početno razrjeđenje koje se postiže u točki ispuštanja u prihvatni okoliš;
4. Značajke širenja kao što su djelovanje struja, plime i oseke i vjetra na vodoravni transport i okomito miješanje;
5. Svojstva prihvatne vode u odnosu na fizikalne, kemijske, biološke i ekološke uvjete na području ispuštanja;
6. Kapacitet prihvatnog morskog okoliša za prihvatanje ispuštenog otpada bez neželjenih posljedica.

D. Raspoloživost tehnologija za obradu otpada

Metode smanjivanja količine i ispuštanja industrijskih efluenata i otpadnih voda iz kućanstva treba birati vodeći računa o raspoloživosti i izvedivosti:

- (a) Alternativnih postupaka obrade;
- (b) Metoda ponovne uporabe ili eliminacije;
- (c) Alternativnog zbrinjavanja na kopnu;
- (d) Odgovarajućih niskootpadnih tehnologija.

E. Potencijalno ugrožavanje morskog ekosustava i uporabe morske vode

1. Djelovanje na ljudsko zdravlje zbog utjecaja onečišćenja na:
  - (a) Jestive morske organizme;
  - (b) Vodu za kupanje;
  - (c) Estetiku.
2. Utjecaj na morske ekosustave, posebno na žive resurse, ugrožene vrste i kritična staništa.
3. Utjecaj na druge zakonite uporabe mora u skladu s međunarodnim pravom.

PRILOG IV.

PROCJENA UTJECAJA NA OKOLIŠ

1. Svaka stranka zahtijeva da procjena utjecaja na okoliš sadrži najmanje sljedeće:
  - (a) opis geografskih granica područja na kojem će se odvijati aktivnosti, uključujući sigurnosna područja, ako je primjenjivo;
  - (b) opis početnog stanja okoliša na predmetnom području;
  - (c) navod o vrsti, ciljevima, opsegu i trajanju predloženih aktivnosti;
  - (d) opis metoda, objekata i drugih sredstava koji će se koristiti te mogućih alternativnih metoda i sredstava;
  - (e) opis predvidljivih neposrednih ili posrednih kratkoročnih i dugoročnih utjecaja predloženih aktivnosti na okoliš, uključujući faunu, floru i ekološku ravnotežu;
  - (f) izjavu s navedenim predloženim mjerama za smanjivanje na minimum rizika od šteta za okoliš koje proizlaze iz provođenja predloženih aktivnosti, uključujući moguće alternativne mjere;
  - (g) navod o mjerama koje će se poduzimati za zaštitu okoliša od onečišćenja i drugih štetnih utjecaja tijekom i nakon predloženih aktivnosti;

- (h) uputu na metodologiju korištenu za procjenu utjecaja na okoliš;
  - (i) navod o tome postoji li vjerojatnost da predložene aktivnosti utječu na okoliš bilo koje druge države.
2. Svaka stranka službeno objavljuje standarde uzimajući u obzir međunarodna pravila, standarde i preporučene prakse i postupke, usvojene u skladu s člankom 23. Protokola, na temelju kojih se ocjenjuju procjene utjecaja na okoliš.

PRILOG V.

ULJE I ULJNE SMJESE, ISPLAČNE TEKUĆINE I KRHOTINE

Stranke propisuju sljedeće odredbe u skladu s člankom 10.:

A. Ulje i uljne smjese

1. Izljevi s visokim udjelom ulja u otpadnoj vodi iz tehnoloških procesa i s platformi skupljaju se, preusmjeravaju i potom pročišćavaju kao dio proizvoda, a ostatak se prije ispuštanja pročišćava do prihvatljive razine, u skladu s dobrom praksom naftnih polja;
2. Uljni otpad i talog iz procesa separacije transportira se na obalu;
3. Poduzimaju se sve potrebne mjere opreza kako bi što manje ulja koje se sabire ili spaljuje iz pokusne bušotine ispustilo u more;
4. Poduzimaju se sve potrebne mjere opreza kako bi se osiguralo da sav plin koji se oslobađa kod crpenja ulja bude spaljen ili iskorišten na odgovarajući način.

B. Isplačne tekućine i krhotine stijena

1. Isplačne tekućine i krhotine stijena na bazi vode podliježu sljedećim zahtjevima:
  - (a) uporaba i zbrinjavanje takvih isplačnih tekućina podliježe planu uporabe kemikalija i odredbama iz članka 9. ovog Protokola;
  - (b) krhotine stijena zbrinjavaju se na kopno ili u more na odgovarajuće mjesto ili područje koje odredi nadležno tijelo.

2. Isplačne tekućine i krhotine stijena na bazi ulja podliježu sljedećim zahtjevima:

- (a) takve se tekućine koriste samo ako je njihova toksičnost dovoljno niska i pod uvjetom da operator dobije dozvolu nadležnog tijela koje je potvrdilo takvu nisku toksičnost;
- (b) zbrinjavanje takvih isplačnih tekućina u more se zabranjuje;
- (c) zbrinjavanje krhotina stijena u more dozvoljeno je samo pod uvjetom da je instalirana i pravilno se koristi oprema za učinkovitu kontrolu krutog otpada, da je točka ispuštanja duboko ispod površine vode i da je sadržaj ulja manji od 100 grama ulja po kilogramu suhih krhotina stijena;
- (d) zabranjuje se zbrinjavanje takvih krhotina stijena u posebno zaštićenim područjima;
- (e) u slučaju bušenja za potrebe proizvodnje i razvoja, na području kontaminacije mora se provoditi program uzorkovanja i analize morskog dna.

3. Isplačne tekućine bazirane na dizelu:

Zabranjuje se uporaba isplačnih tekućina baziranih na dizelu. Dizelsko ulje iznimno se može dodati isplačnim tekućina samo u okolnostima koje odrede stranke.

PRILOG VI.

SIGURNOSNE MJERE

Stranke propisuju sljedeće odredbe u skladu s člankom 15.:

- (a) objekt mora biti siguran i odgovarati namjeni za koju je predviđen, posebno mora biti konstruiran i izgrađen da pod najvećim opterećenjem izdrži sve prirodne uvjete, uključujući, konkretno, najjače vjetrove i najviše valove utvrđene prema povijesnim vremenskim obrascima, mogućnosti potresa, stanje i stabilnost morskog dna i dubinu mora;
- (b) sve faze aktivnosti, uključujući skladištenje i transport pridobivenih resursa, moraju biti dobro pripremljene, cjelokupna aktivnost iz sigurnosnih razloga mora biti otvorena za nadzor i mora se provoditi na najsigurniji mogući način; operator mora primjenjivati sustav praćenja za sve aktivnosti;
- (c) moraju se koristiti najnapredniji sigurnosni sustavi koji se periodički testiraju kako bi se opasnosti od propuštanja, izlijevanja, iznenadnog ispuštanja, požara, eksplozija, erupcija bušotine i drugih opasnosti za sigurnost ljudi ili okoliša svele na minimum; na objektu mora biti prisutna specijalizirana posada koja upravlja tim sustavima i održava ih; ta posada mora periodički obavljati vježbe. Kad se radi o odobrenim objektima bez stalne posade, treba osigurati da stalno bude na raspolaganju specijalizirana posada;
- (d) objekt i, prema potrebi, utvrđeno sigurnosno područje moraju biti označeni u skladu s međunarodnim preporukama, kako bi se upozorilo na njegovu prisutnost i osiguralo dovoljno podataka za njegovu identifikaciju;

- (e) u skladu s međunarodnom pomorskom praksom objekti moraju biti naznačeni na kartama i prijavljeni zainteresiranim subjektima;
- (f) da bi se osiguralo poštovanje gore navedenih odredaba, osoba i/ili osobe odgovorne za objekt i/ili aktivnosti, uključujući osobu odgovornu za sprečavanje erupcija bušotine, moraju imati kvalifikacije koje zahtijeva nadležno tijelo i dovoljan broj kvalificiranog osoblja mora uvijek biti na raspolaganju. Te kvalifikacije posebno uključuju stalno osposobljavanje u području sigurnosti i okoliša.

PRILOG VII.

PLAN INTERVENCIJA

A. Operatorov plan intervencija

1. Operatori su obvezni osigurati:

- (a) da objekt bude opremljen najprikladnijim alarmnim i komunikacijskim sustavima te da oni budu u ispravnom stanju;
- (b) da se alarm uključuje odmah čim dođe do nezgode i da se sve nezgode odmah dojavljuju nadležnom tijelu;
- (c) da se u suradnji s nadležnim tijelom odmah može organizirati i nadzirati odgovarajuća pomoć i koordinacija te pomoći;
- (d) da posada na objektu i nadležno tijelo odmah budu obaviješteni o vrsti i opsegu nezgode;
- (e) da nadležno tijelo bude stalno informirano o napretku u suzbijanju posljedica nezgode;
- (f) da odgovarajući materijali i oprema, uključujući rezervne čamce i zrakoplov, budu uvijek na raspolaganju za izvršavanje plana djelovanja u slučaju nezgode;
- (g) da specijalizirana posada bude upoznata s najprikladnijim metodama i tehnikama iz Priloga VI. stavka (c) za suzbijanje propuštanja, izlijevanja, iznenadnog ispuštanja, požara, eksplozija, erupcija bušotine i drugih opasnosti za život ljudi ili za okoliš;

- (h) da specijalizirana posada, odgovorna za smanjivanje i sprečavanje dugotrajnih štetnih učinaka na okoliš, bude upoznata s najprikladnijim metodama i tehnikama;
- (i) da posada bude u potpunosti upoznata s operatorovim planom intervencija, da se periodično održavaju vježbe za slučaj nezgode tako da posada zna koristiti opremu i poznaje postupke, te da svaki pojedinac točno zna svoju ulogu u okviru tog plana.

2. Operator na institucionalnoj osnovi surađuje s drugim operatorima ili entitetima koji mogu pružiti potrebnu pomoć, kako bi osigurali da se u slučajevima kada zbog opsega ili prirode nezgode postoji opasnost kod koje je ili bi mogla biti potrebna pomoć, ta pomoć može pružiti.

B. Usklađivanje i upravljanje na nacionalnoj razini

Tijelo ugovorne stranke nadležno za slučajeve nezgoda osigurava:

- (a) usklađivanje nacionalnog plana intervencija i/ili postupaka i operatorovog plana intervencija i nadzor provođenja aktivnosti, posebno u slučaju značajnih štetnih utjecaja nezgode;
- (b) nalog operatoru da poduzme mjere predviđene za sprečavanje, smanjivanje ili suzbijanje onečišćenja ili za pripremanje daljnjih mjera u tu svrhu, uključujući naručivanje dodatne naftne platforme, ili da ne poduzme bilo koju od navedenih mjera;
- (c) usklađivanje mjera za sprečavanje, smanjivanje ili suzbijanje onečišćenja ili za pripremanje daljnjih mjera u tu svrhu, u okviru nacionalne jurisdikcije s takvim mjerama koje se poduzimaju u okviru jurisdikcije drugih država ili koje poduzimaju međunarodne organizacije;

- (d) prikupljanje i laka dostupnost svih potrebnih informacija o postojećim aktivnostima;
- (e) osiguravanje ažuriranog popisa osoba i entiteta koje treba upozoriti i informirati o nezgodi, o razvoju situacije i poduzetim mjerama;
- (f) prikupljanje svih potrebnih informacija o opsegu i sredstvima suzbijanja nepredviđenih situacija i širenje tih informacija zainteresiranim strankama;
- (g) usklađivanje i nadzor nad pomoći iz gornjeg dijela A, u suradnji s operatorom;
- (h) organiziranje i, ako je potrebno, usklađivanje navedenih mjera, uključujući intervencije tehničkih stručnjaka i osposobljenog osoblja uz korištenje potrebne opreme i materijala;
- (i) hitno obavješćivanje nadležnih tijela drugih stranaka na koje bi nepredviđena situacija mogla utjecati, kako bi ona mogla prema potrebi poduzeti odgovarajuće mjere;
- (j) pružanje tehničke pomoći drugim strankama, prema potrebi;
- (k) hitno obavješćivanje nadležnih međunarodnih organizacija s ciljem izbjegavanja opasnosti za plovidbu i druge interese.

DODATAK

POPIS ULJA¹

Asfaltne otopine

Komponente za miješanje

Roofers Flux (bitumensko otapalo)

Ostaci kod primarne (direktne) destilacije sirove nafte

Ulja

Pročišćena

Sirova nafta

Smjese koje sadržavaju sirovu naftu

Dizelsko ulje

Loživo ulje, br. 4

Loživo ulje, br. 5

Loživo ulje, br. 6

Ostaci loživog ulja

Pogonsko ulje za cestovna vozila

---

¹ Ovaj popis ulja ne treba nužno smatrati sveobuhvatnim.

Ulje za transformatore

Aromatična ulja (isključujući biljna ulja)

Ulja za podmazivanje i komponente za miješanje

Mineralno ulje

Motorno ulje

Penetrirajuće ulje

Ulje za vretena

Ulje za turbine

Destilati

Primarna frakcija

Flashed feed mješavine

Plinsko ulje

Krekirano

Goriva za mlazne zrakoplove

JP-1 (kerozin)

JP-3

JP-4

JP-5 (teški kerozin)

Gorivo za plinske turbine

Kerozin

Mineralni špirit

Laka frakcija nafte

Otapalo

Petrolej

Destilacijska frakcija Heartcut

Komponente za benzinske mješavine

Alkilati – gorivo

Reformati

Polimeri – gorivo

Benzini

Casinghead (prirodni benzin)

Benzin za vozila

Benzin za zrakoplove

Primarna frakcija

Loživo ulje br. 1 (kerozin)

Loživo ulje br. 1-D

Loživo ulje br. 2

Loživo ulje br. 2-D''.
